

- 1975** – Pobuda za gradnjo tretjega zavoda; Zveza društev za pomoč duševno prizadetim, ki jo vodi Ada Krivic, predlaga prvo lokacijo v Rodici, strokovna skupina pripravi zasnovno gradnje, a ta prizadevanja niso uspešna.
- 1976** – Vključi se Skupnost socialnega skrbstva, imenovan je Iniciativni odbor za izgradnjo III. zavoda (vodi ga Nuša Kerševan, člani so: Zdravko Tomažin, Mile Budič, Milica Caf, Zofka Stojanovič, Jan Ulaga in Dušan Parazajda).
- 1979** – Skupnost socialnega skrbstva sprejme Sklep o ustanovitvi *Zavoda za varstvo in delovno usposabljanje otrok in mladostnikov v izgradnji*, podpiše ga predsednica Skupnosti socialnega skrbstva Dolfka Boštjančič.
– Akt o ustanovitvi in vpis delovne organizacije v sodni register
- 1982** – Začetek gradnje v Dragi pri Igu
- 1984** – Otvoritev centra za otroke in mladostnike; dobi ime *Dom za varstvo in usposabljanje duševno prizadete mladine Dolfka Boštjančič*
– Direktor postane Dušan Parazajda, pedagoška vodja je Irena Mrše, prvi zdravnik pediater (dvakrat tedensko dr. Marijan Mramor, vodilna medicinska sestra Zdenka Hitejc).
– Konec leta je vključenih 71 otrok in mladostnikov.
- 1985** – Otvoritev Doma Škofljica za odrasle osebe z motnjami v duševnem razvoju
– Zaposlijo se: prva fizioterapevtka (Biserka Klemenc), prva logopedinja (Nada Grilc), prva psihologinja (Valerija Bužan).
– Do konca leta je sprejetih 175 otrok, mladostnikov in odraslih.
- 1986** – Center dobi svojega zdravnika (spec. ped. Majda Ostan Toplak), sodelujejo specialisti (pedopsihiater Franci Hrastar, ortoped Miro Gorenšek), prva delovna terapevtka na Škofljici (Doris Dimov).

Uporabniki so bili lahko pregledani v znanem okolju, v kraju, kjer bivajo, kar je preprečilo marsikatero negativno izkušnjo.

- 1987** – Psihiater Andrej Kastelic prevzame psihiatrično obravnavo stanovalcev Doma Škofljica.
- 1988** – Odpre se prvi dnevni oddelek za usposabljanje in varstvo 6 otrok s težko motnjo v duševnem razvoju (prostor v Vrtcu H. C. Andersena v Šiški).
– Dom Škofljica dobi dvigalo za gibalno ovirane stanovalce.
– Stanovalci se udeležijo prvega športno-družabnega srečanja zavodov za usposabljanje v Črni na Koroškem.
– ZRSS potrди program osnovnega usposabljanja za težje in težko duševno prizadete v oddelkih dnevnega varstva.
– Konec leta je v centru skupaj 260 uporabnikov.
- 1989** – Skupščina Skupnosti socialnega skrbstva sprejme sklep o soglasju k razširitvi dejavnosti z varstvom, nego in delovno okupacijo težje in težko duševno prizadetih in kombinirano prizadetih odraslih oseb v Domu Škofljica.

- Center organizira 2. državne športne igre Specialne olimpijade za osebe s posebnimi potrebami v Ljubljani (Športni park Kodeljevo).
 - Zaposli se prvi športni pedagog (Matjaž Florjančič).
 - Začne se vključevanje v jahanje (v Kosezah).
 - Prim. dr. Ivica Tivadar začne skrbeti za 109 uporabnikov z epilepsijo.
 - Center dobi prvo zobozdravnico Matejo Martinc.
 - Zaposlijo se prve medicinske sestre po domovih v Dragi.
- 1990**
- Vpis v sodni register: (1) konstituiranje delovne organizacije s firmo *Center za usposabljanje in varstvo Dolfke Boštjančič, p. o., Draga pri Igu* in (2) razširitev dejavnosti, ki po novem obsega:
 1. osnovno usposabljanje, delovno usposabljanje, varstvo in nega duševno prizadetih otrok in mladostnikov, ki niso sposobni za šolanje
 2. varstvo, nega in okupacija težje in težko duševno prizadetih odraslih oseb
 3. zdravstveno varstvo in popolna oskrba vseh gojencev in varovancev
 4. dnevno varstvo: dnevno usposabljanje in varstvo težje in težko prizadetih in kombinirano motenih otrok in mladostnikov od 8 do 18 let, dnevno varstvo, nega in okupacija za težje in težko duševno prizadete odrasle osebe, mobilna strokovna služba za težje in težko duševno prizadete in kombinirano motene otroke, mladostnike in odrasle osebe ter pomoč na domu.
 - Odpre se drugi dnevni oddelek in zatem še dom za otroke, mladostnike in odrasle v Šiški (Mali dom Kurirček).
 - Opremljen je laboratorij v Dragi.
 - Zdravstveni službi se pridruži dr. Maja Jekovec.
 - Začetek glasbene terapije (Antke Maintema iz Nizozemske)
 - Postali smo člani Specialne olimpijade in se udeležili državnih letnih iger v Splitu in Evropske specialne olimpijade na Škotskem.
 - Terapevtski tim začne sodelovati pri strokovnem testiranju terapevtskih pripomočkov na Inštitutu za rehabilitacijo invalidov Soča.
 - Zaposli se prva likovna pedagoginja (Silva Jug).
 - V Dragi, Šiški in na Škofljici je 200 otrok in mladostnikov (4–20 let) in 74 odraslih.
- 1991**
- Strokovnim delavcem se pridruži agronomka (začetek zaposlitvene terapije: obdelovanje zemlje, pridelovanje vrtnin, dišavnic, rož).
 - Začne se jahanje za osebe s posebnimi potrebami na Kureščku.
 - V šolskem letu 1991/92 center s Srednjo vzgojiteljsko šolo in gimnazijo Ljubljana sodeluje v evropskem programu TEMPUS; v okviru mednarodnega projekta je pripravljen program usposabljanja za varuhinje negovalke.
 - Strokovna ekskurzija na Nizozemsko: seznanitev z uporabo snoezelena za osebe s težjo in težko motnjo.
 - Svetovne letne igre SO v Minneapolis v ZDA, 1991: Robert Uršič osvoji srebrno medaljo v suvanju krogle.
- 1992**
- Prvi dnevni oddelek se preseli iz vrtca H. C. A. v Mali dom Kurirček.

- V Malem domu 5 v Dragi se oblikuje bivalna skupina za 7 mladostnikov z motnjo v duševnem razvoju, hudimi vedenjskimi motnjami in motnjami v socialnem kontaktu.
- Vpeljan je snoezelen kot nova oblika dela in prilagojeno okolje (stimulacija senzorike).

1993

- Vlada RS sprejme sklep o preoblikovanju Centra za usposabljanje in varstvo Dolfke Boštjančič v javni socialno varstveni zavod.
- Dejavnosti zavoda so:
 1. institucionalno varstvo in usposabljanje po posebnem zakonu, oskrba ter vodenje otrok in mladostnikov z zmerno, težjo in težko motnjo v duševnem in telesnem razvoju;
 2. institucionalno varstvo za odrasle duševno in telesno prizadete osebe;
 3. osebna pomoč in pomoč na domu družinam duševno in telesno prizadetih oseb;
 4. zdravstveno nego in zdravstveno rehabilitacijo;
 5. drugo osnovno zdravstveno in specialistično konziliarno dejavnost skladno z naravo dejavnosti zavoda in z mrežo javne zdravstvene službe;
 6. odločanje o namestitvi, premestitvi in odpustu iz zavoda;
 7. gospodarska dejavnost, ki je namenjena višji kvaliteti življenja in varstva oskrbovancev.
- V okviru evropskega projekta Tempus dve skupini strokovnih delavcev odideta na usposabljanje na Nizozemsko.
- Izide prvi otroški časopis v centru *Časopis iz Drage*.
- Otroci prejmejo nagrado za likovne izdelke na natečaju Slovenskih železnic (60 uporabnikov gre na izlet z vlakom).
- Svetovne zimske igre Specialne olimpijade v Avstriji: Tatjana Konte osvoji zlato in srebrno medaljo v nordijskem drsanju.

1994

- V sklopu projekta Tempus je pripravljen program za specializacijo varuhinj negovalk; potrdi ga Strokovni svet za vzgojo in izobraževanje RS in začne se izvajati.
- Posvet na temo Problematika skrbi za odrasle osebe s težjo in najtežjo motnjo v duševnem razvoju (sodelovanje s Socialno zbornico pri organizaciji)
- Center prejme nagrado MDDSZ za inovacijo na področju varstva invalidov, in sicer za snoezelen (specialno opremljen prostor za uporabnike z najtežjimi motnjami).
- Učenka Andreja Oberč je s svojo sliko zmagala na likovnem natečaju *Otroci odraslim* (Petrol, Zavod RS za šolstvo, Mednarodni grafični likovni center v Ljubljani); nagrajena slika je bila vključena v Petrolov koledar.
- Kinološka zveza Slovenije podari zavodu prvega terapevtskega psa, labradorca Cezarja.
- Likovne razstave (ob 10. obletnici centra) v avli NLB, DZS, Knjižnici Otona Župančiča.
- Konec leta je bilo v center vključenih 283 otrok, mladostnikov in odraslih (od teh 13 v dnevnem varstvu) in 69 odraslih (na Škofljici).

- 1995**
- Center dobi telovadnico, bazen, jedilnico in prostore za individualne obravnave.
 - Izvaja se plavanje po Halliwickovi metodi, posebej prilagojeni metodi učenja plavanja za uporabnike s težavami gibanja in drugimi dodatnimi motnjami.
 - Pet prostorov je opremljenih za snoezelen, za ljudi z najtežjimi motnjami.
 - Center organizira 2. regijske športne igre ljubljansko-dolenjske regije v okviru SOS v Tacnu.
- 1996**
- Dana je pobuda za ustanovitev oddelka za dnevno varstvo v NM.
 - Upokojeno pedagoško vodjo Ireno Mrše zamenja Jan Ulaga.
 - Oblikuje se prva plesna skupina v Dragi.
 - Strokovni delavci sodelujejo na posvetu Kvaliteta življenja oseb z zmerno, težjo in težko motnjo v duševnem razvoju (organizira Socialna zbornica v Topolščici).
 - Organizacija prve okrogle mize na temo izobraževanja odraslih z motnjo v duševnem razvoju: *Pravica do izbire*.
 - Izide knjiga slik Branka Globokarja; razstava v galeriji TR/3 v Ljubljani; v Miklovi hiši v Ribnici; razstava in koncert v Kosovelovi dvorani Cankarjevega doma.
 - Center v Dragi organizira prve zavodske športne igre za osebe z motnjami v razvoju in dodatnimi motnjami.
 - Strokovna ekskurzija v London in Cambridge, ogled centra Delrow v Watfordu – seznanitev z mednarodnim gibanjem bivanja v skupnosti Camphill, katerega cilj je nov način življenja in dela z ljudmi z motnjami v duševnem razvoju in tistimi, ki imajo vedenjske in psihične težave.
 - Poveča se število uporabnikov v Dragi in Šiški (sprejetih 15 otrok); nadaljuje se iskanje ustreznih namestitev za odrasle uporabnike.
 - V delovnoterapevtsko obravnavo se uvede nova aktivnost – računalnik s prilagoditvami.
- 1997**
- MNZ izda centru Odločbo o priznanju statusa organizaciji, v kateri se bo izvajala nadomestna civilna služba vojaških obveznikov.
 - Prvi Teden vseživljenjskega učenja na Škofljici: organizirajo se delavnice, predavanja in posvet Kam z odraslimi.
 - V centru se začne izvajati program vseživljenjskega učenja in začnejo se pripravljati priročniki za posamezne aktivnosti.
 - Ustanavljati se začnejo skupine za samozagovorništvo; skupine za samopomoč staršev; supervizijska skupina za vodje skupin staršev za samopomoč.
 - Prvič je organizirano letovanje otrok s težko motnjo v duševnem razvoju in dodatnimi motnjami.
 - Center dobi svoj aparat za snemanje EEG (s pomočjo donatorjev odkupljen od KC Lj).
 - Center dobi prenosni EKG (dobrodelna akcija Rotary kluba).
- 1998**
- Adaptacije v Dragi in na Škofljici.
 - Na Škofljici se oblikuje skupina 14 samostojnejših stanovalcev (v pritličju).
 - V Tednu vseživljenjskega učenja je na Škofljici organizirana okrogla miza z naslovom Vseživljenjsko učenje in izdan zbornik Naša pot z istim naslovom (zbornik je pomembno prispeval k strategiji razvoja in Nacionalnem programu

socialnega varstva do leta 2005; pripravili smo Program aktivnosti vseživljenjskega učenja za odrasle osebe s težjo in težko motnjo v duševnem razvoju).

- Pridobitev Malega doma 1 je terapevtska miza Bobath z možnostjo hidravličnega dviganja v fizioterapevtskem prostoru.
- Uporabniki se prvič udeležijo uličnega gledališča Ana Desetnica, sodelujejo na Festivalu v gledališču v Kopru; Branko Pečar razstavlja v galeriji Pedagoške akademije v Ljubljani.
- Strokovni delavci se udeležijo 2. svetovnega kongresa o terapiji snoezelen v Neukirchnu.
- Vključenih je 225 otrok in mladostnikov in 69 odraslih.

1999

- Odpre se DC Novo mesto v prostorih Doma starejših občanov v Novem mestu.
- Potrjen je Statut centra z osnovnimi enotami (mali domovi in dnevni centri) in službami na štirih lokacijah: Draga, Škofljica, Ljubljana Šiška in Novo mesto
 - *Mali dom 1* sprejema gibalno ovirane otroke s težjo in težko motnjo v duševnem razvoju in dodatno motnjo cerebralno paralizo in drugimi dodatnimi motnjami. Zanje je bil oblikovan poseben oddelek v šoli.
 - *Mali dom 2* ima glede na psihofizične sposobnosti otrok daleč najtežje stanovalce, zato so za delo značilne intenzivna nega, stalna pripravljenost za nujne intervencije in specialna nega.
 - *Mali dom 3* sprejema otroke in mladostnike z zmerno, težjo in težko motnjo v duševnem razvoju. Posebnost doma je že odrasla skupina uporabnikov, ki so dosegli relativno visoko raven samostojnosti pri vsakdanjih življenjskih aktivnostih.
 - *Mali dom 4* je za lažje gibalno ovirane in neovirane otroke in mladostnike z zmerno, težjo in težko motnjo v duševnem razvoju in dodatnimi motnjami.
 - *Mali dom 5* ima zelo heterogene stanovalce; skupina slepih in slabovidnih otrok in mladostnikov, skupina otrok s hujšimi vedenjskimi in čustvenimi motnjami.
 - *Mali dom Kurirček*: otroci in mladostniki z zmerno, težjo in težko motnjo v duševnem razvoju in dodatnimi motnjami, med katerimi so pogoste motnje v gibanju (cerebralna paraliza).
 - *Dom Škofljica*: odrasli s težjo in težko motnjo v duševnem razvoju in dodatnimi motnjami.
- Reorganizira se timsko delo: centralni tim, habilitacijski tim in operativni timi.
- Zaključí se delo tretje skupine programa Tempus, sledi nov razpis za 4. skupino.
- Center postane učna baza za mnoge šole in fakultete (psihologija, medicina, defektologija, delovna terapija, socialno delo ...).
- Organizira se prvo taborjenje na najetem zemljišču ob Kolpi.
- Zimske olimpijske igre Pokljuka 1999.
- Dramske skupine iz Drage, Malega doma Kurirček in Doma Škofljica nastopajo v KUD France Prešeren, na uličnem gledališču v Ljubljani, v BTC.
- Postavljena je likovna razstava Vikija Ferlana v Jožefovi dvorani v Tržiču.
- Strokovna ekskurzija v avstrijski Gradec: aktivnosti jahanja, snoezelen za osebe z motnjami v duševnem življenju in dodatnimi motnjami.

- Število uporabnikov institucionalnega varstva je 298, otrok in mladostnikov v dnevnem varstvu je 20.
- 2000**
- Odpre se DC Fužine (v opuščenih prostorih vrtca Zelena jama, s soglasjem MOL); lokacija v mestnem naselju omogoči vrsto priložnosti za vključevanje v okolje in sodelovanje z lokalno skupnostjo.
 - Izide drugi zbornik Naša pot o vseživljenjskem učenju.
 - Uvajajo se ključne osebe, saj mnogi uporabniki s težjo in težko motnjo ne morejo sodelovati v samozagovorniških skupinah.
 - Začne se delo s skupino za mladostniško vzgojo: učenje o odraščanju, odnosih in spolnosti.
 - Oblikovane so tri nove skupine za samopomoč staršev (Draga, Novo mesto, Fužine).
 - Organizirana je supervizija za strokovne delavce v skupinah za samopomoč in samozagovorništvo.
 - Sodelujemo v projektu Program družbene skrbi za osebe s posebnimi potrebami (MDDSZ) in Osebe z motnjo v duševnem razvoju v prometu (Ministrstvo za promet in zveze).
 - Izobražuje se 4. skupina v programu Tempus (20 slušateljev iz vse Slovenije).
 - Zaposli se nova zdravnica Nikolaje Tevž Cizej.
 - Viki Ferlan ob 15. obletnici Doma Škofljica in 10. obletnici Slovenske Karitas razstavlja svoj Križev pot v župnijskem domu Sodražica.
 - Blaž Kužnik se udeleži pete svetovne abilimpiade v Pragi (disciplina fotografiranje).
 - Postavi se spletna stran centra.
 - Za strokovno ekskurzijo je izbran Center za obravnavo oseb z motnjami v Dublinu na Škotskem.
 - Družina Martinc podari zemljišče na Barju za gradnjo bivalne enote – za odrasle z motnjami v duševnem razvoju.
 - Skupno število uporabnikov je 306, od tega je 28 uporabnikov dnevnega centra.
- 2001**
- V vseh letih center pokriva osrednjo Slovenijo z Ljubljano, Dolenjsko, Notranjsko in večji del Primorske.
 - Iščejo se novi prostori za bivanje mladostnikov in odraslih: na primorskem na Debelem rtiču; nadaljujejo se priprave za gradnjo na Barju.
 - S pomočjo donatork združenja SILA je bil zgrajen kozolec s hlevi za konje, postavljena ograda in utrjena maneža – nastaja jahalni center.
 - Uspešno se zaključi projekt Program družbene skrbi za osebe s posebnimi potrebami, s pripravo treh glavnih programov za osebe z zmerno, težjo in težko motnjo v duševnem razvoju in dodatnimi motnjami (program socialnega varstva, program vzgoje in izobraževanja, usposabljanja in vseživljenjskega učenja, in program zdravstvenega varstva); posvet in predstavitev projekta v hotelu Slon v Ljubljani.
 - Prve intervizijske skupine (intervizija je metoda učenja, pri kateri manjša skupina sodelavcev s podobno stopnjo profesionalne usposobljenosti in delovnih izkušenj rešuje vprašanja, ki se porajajo v njihovem delovnem okolju).
 - Dr. N. T. Cizej odide na specializacijo; nadomesti jo dr. Živa Kuntarič Ogrin.

- Organiziramo prvo srečanje gledaliških skupin oseb z motnjami v duševnem razvoju Tantadruj – v Lutkovnem gledališču v Ljubljani.
- Dom Škofljica organizira dobrodelni koncert v cerkvi Sv. Jožefa v Ljubljani – zbirajo se sredstva za nakup kombija.
- Ob Kolpi se uredi tabor Petra Klepca za taborjenje uporabnikov; pri organizaciji tabora pomaga Slovenska vojska.

2002

- Direktor Dušan Parazajda se upokoji; na njegovo mesto imenovana Valerija Bužan.
- Delovne terapevtke začnejo izvajati Hip hop urice, novo obliko dela z otroki in mladostniki (predstavitev na 2. kongresu delovnih terapevtov Slovenije v Portorožu).
- Začne se izvajati program Skrb za male živali (trem konjem in žrebičku se pridruži osliček).
- V sodelovanju z Biotehniško fakulteto se začne izvajati program zaposlovanja na kmetijah.
- Začne se izvajati program pomoči na domu (Koordinira Center za pomoč na domu).
- Uveden je sistem HACCP.
- Izide Priročnik glasbenih dejavnosti glasbene pedagoginje Irene Stergar.
- Organizirano je strokovno izpopolnjevanje strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju z naslovom Vseživljenjsko učenje oseb z zmerno, težjo in težko motnjo v duševnem razvoju in Usposabljanje za vodenje skupin za samopomoč staršem oseb s posebnimi potrebami.
- Center postane koordinator mednarodnega projekta (Grundtvig II) Možnosti vseživljenjskega učenja za odrasle osebe z motnjami v duševnem razvoju.
- Tri zaposlene opravijo izobraževanje Andragoškega centra Slovenije za mentorje študijskih krožkov in pridobijo naziv; dve začneta s študijskimi krožki na Škofljici, ena v Dragi.

2003

- Sklep o spremembah in dopolnitvah Sklepa o preoblikovanju Centra za usposabljanje in varstvo Dolfke Boštjančič v javni socialnovarstveni zavod. Dopolnjeno ime **Center za usposabljanje, delo in varstvo Dolfke Boštjančič, Draga** (skrajšano CUDV Draga) ima v svoji sestavi naslednje organizacijske enote: 1. Center za usposabljanje in varstvo otrok in mladostnikov
2. Center za vodenje in varstvo ter zaposlitev pod posebnimi pogoji
in
3. Center za institucionalno varstvo odraslih oseb
- S pomočjo Fundacije za financiranje športnih organizacij in Ministrstva za šolstvo, znanost in šport zgrajena trim steza na Škofljici – za uporabnike doma in občane.
- Organizacija 1. športnih iger MATP Slovenije (program specialne olimpijade)
- Ustanovljeno je društvo ANNA (na pobudo staršev odraščajočih mladostnikov): osnovni namen društva je pridobivanje ustreznih bivalnih pogojev za življenje oseb s posebnimi potrebami po njihovi polnoletnosti.
- Psihološka služba začne koordinirati prostovoljsko delo.
- Načrtuje se šola za odrasle SOVA.
- Samozagovornik Robi Uršič se z mentorico udeleži evropskega Kongresa samozagovornikov v Bruslju.

- Blaž Kužnik tekmuje v disciplini fotografiranje na šesti svetovni Abilimpiadi v New Delhiju v Indiji.
- V okviru UŽD (program učenja za življenje in delo) začne izhajati časopis ŽABA.
- Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport imenuje Komisijo za usmerjanje I. stopnje, sedež ima v Domu Šiška (aktivna do leta 2006; predsednica komisije je Valerija Bužan).
- Po večletnih težavah z zobozdravstveno oskrbo začne opravljati preglede in sanacijo zob za vse uporabnike zobozdravnica Nataša Prebil.
- Viki Ferlan razstavlja panjske končnice v Trziškem muzeju.
- Strokovna ekskurzija v Perth v Avstraliji (delo z uporabniki v duševnem razvoju)
- Najeti so prostori na Poljanski cesti 52 v Ljubljani za VDC.
- Center na Kodeljevem v Ljubljani v okviru SOS organizira 10. regijske športne igre ljubljansko-dolenjske regije.

2004

- Odpre se nov VDC Ljubljana na Poljanski 52 v Ljubljani.
- Zgrajen je prizidek Doma Škofljica.
- Dnevni center Šiška dobi multimedijski prostor, imenovan Maternica, ki ga je podaril umetnik Peter Ciuha.
- Strokovni delavci začnejo inovacijski projekt Uvajanje inovativnih metod dela z učenci z motnjami v duševnem razvoju in kombiniranimi motnjami v multimedijem prostoru.
- Rotary klub Medvode uporabnikom centra podari 10 komunikatorjev in s tem osebam, ki imajo težave na govorno jezikovnem področju, olajšal sporazumevanje.
- Končana je projektna naloga Vizija reorganizacije zavodov za usposabljanje, med katero je center v sodelovanju z drugimi zavodi pripravil različne programe za zagotavljanje različnih storitev, ki bi otrokom, mladostnikom in odraslim z motnjo v duševnem razvoju omogočale možnost izbire glede na potrebe posameznika in njegove družine.
- V okviru izobraževanja pri Socialni zbornici se v centru izvaja izobraževanje za vodenje skupin za samozagovornike.
- Ukine se civilno služenje vojaškega roka in pokaže se potreba po spremembi standardov in normativov.
- Reorganizacija specialno pedagoške službe: cilj prenove je vključiti čim več učencev v Posebni program vzgoje in izobraževanja (Jan Ulaga vodi komisijo za prenovo VIZ na Ministrstvu za šolstvo, znanost in šport); Program usposabljanja oseb z zmerno, težjo in težko motnjo v duševnem razvoju omogoči vključitev v posebni program do 26. leta starosti.
- Začne se poglobljeno delo z osebami z avtizmom.
- Ljubljanski odvetnik Anton Pregelj ustanovi dobrodelno društvo Hiša sonca: pomaga pri najemu stojnice na Prešernovem trgu, na kateri se v prazničnem decembru prodajajo izdelki uporabnikov.
- Konec leta je število vključenih 301.

2005

- Na Škofljici je obnovljena hiša in urejena okolica.
- Blaž Pirman, ki od rojstva živi v centru, se vključi v osnovnošolski program z nižjim izobrazbenim standardom.

- Blaž Kužnik se s spremljevalcem udeleži usposabljanja samozagovornikov in podpornih oseb na Madžarskem in pozneje še v Bruslju; v Tednu vseživljenjskega učenja sodelujeta na delavnici Samozagovorništvo na Rogli.
- V sodelovanju s sponzorji in donatorji (Hiša sonca, Lions klub Ljubljana, društvo ANNA in drugi) se zbirajo sredstva za nakup dvigala v enoti v Vižmarjah; Summit motors pomaga pri nakupu kombija, Rotary klub Medvode pomaga pri nakupu raznih pripomočkov.
- V Malem domu 5 je organizirano prvo srečanje in druženje otrok zaposlenih in varovancev na različnih delavnicah v sklopu projekta Stopimo korak bliže.
- Uporabniki Dejan Likar, Tatjana Cvar in Irena Mamić so se poskusno preselili v garsonjere centra.

2006

- Center prevzame VDC Ribnica; januarja 2006 so najeti novi prostori v Lepovčah (Ristro d. o. o.).
- Uredi se Stanovanjska skupina Grosuplje (s finančno pomočjo občin Grosuplje in Ivančna Gorica) za 9 odraslih stanovalcev.
- V telovadnici je postavljena plezalna stena; skupina strokovnih sodelavcev sodeluje v pilotnem projektu Uporaba plezalne stene pri osebah z motnjami v duševnem razvoju.
- Soglasje Vlade RS k Statutu
 1. Tri organizacijske enote (OE Center za usposabljanje in varstvo otrok in mladostnikov, OE Center za vodenje in varstvo ter zaposlitev pod posebnimi pogoji in OE Center za institucionalno varstvo odraslih oseb) z delovnimi enotami.
 2. Logotip centra postane Markova žabica.
 3. Mali domovi v Dragi se preimenujejo v Dom Platana, Dom Breza, Dom Češnja, Dom Breza in Dom Višnja. Nova imena so dobile tudi druge enote (Mali dom Kurirček postane Dom in DC Šiška itn.).
- Prilagojeni kurikulum za vrtce, ker v center prihaja vse več mlajših otrok.
- V Dragi se odpre prvi oddelek za predšolske otroke.
- V vseh enotah VDC se začne izvajati delovna praksa za učence oddelkov UŽD (učenje za življenje in delo).
- Projekt Maternica predstavljen na Zavodu za šolstvo; Uvajanje inovativnih metod dela z učenci z motnjami v duševnem razvoju in kombiniranimi motnjami v multimedijem prostoru Maternica prejme priznanje Blaža Kumerdeja, ki ga podeljuje ZRSS.
- Začne se izvajati prvi projekt ECC (European Care Certificate) – evropski certifikat za delo v socialnem varstvu.
- Prva fizioterapevtka konča izobraževanje za hipoterapevte in v centru se začne izvajati hipoterapija.
- Izdana je odločba Ministrstva za zdravje o podelitvi naziva učni zavod za dobo 5 let (srednješolcem in študentom ZN, DT).
- Dejan Likar doseže 1. mesto v plavanju na 25 metrov na državnih igrah Specialne olimpijade Slovenije v Strunjanu.
- Marko Potokar doseže 1. mesto v kolesarjenju na 1000 metrov, Janez Atelšek 1. mesto v kolesarjenju na 5000 metrov na državnem mitingu v kolesarjenju Specialne olimpijade Slovenije.

- Urejen je senzorni vrt v Dragi, ki je dostopen tudi gibalno oviranim, slepim in slabovidnim (namen vrta je doživljanje narave vizualno, slušno, z vonjem in dotikom).
- Število otrok in mladostnikov je 164, od tega 45 dnevno; število odraslih 144; VDC 58.

2007

- Odpreta se dve novi bivalni enoti: BE Ribnica in Dom Barje.
- V Domu Šiška začne delovati enota VDC.
- V Dragi je postavljen rastlinjak in urejen senzorni vrt (opremljen s sredstvi Lions kluba Ljubljana).
- Upokoji se dolgoletni pedagoški vodja Jan Ulaga; nadomesti ga Barbara Hegeduš.
- Od septembra 2007 do junija 2013 v prostorih centra gostujejo malčki iz vrta Ig – pozitivna izkušnja povezovanja z okoljem.
- Na pobudo centra je ustanovljena krovna samozagovorniška organizacija – ustanovni kongres v Dragi. Blaž Kužnik prejme priznanje Andragoškega centra Slovenije za bogatitev svojega znanja (končal usposabljanje v mednarodnem projektu samozagovorništva).
- Začne se sodelovanje z nizozemskim psihologom Jelkejem van der Vallejem na področju izobraževanja za delo z osebami z motnjami v duševnem razvoju in vedenjskimi težavami.
- Uvajanje evropskega certifikata kakovosti na področju socialnega varstva E-Qualin.
- Logopedinja v sodelovanju s strokovnim timom začne izvajati inovacijski projekt, prijavljen na Zavodu za šolstvo, Uporaba TLP (The Listening Programme) za osebe z motnjami v duševnem razvoju in dodatnimi motnjami; začne se je poučevanje komunikacije po protokolu PECS v šolski skupini mladostnikov s spektroavtistično motnjo.
- Center prejme evropsko listino kakovosti za izvedbo mednarodnega projekta Možnosti vseživljenjskega učenja oseb s posebnimi potrebami.
- Sodelujemo na 1. festivalu Igraj se z mano.
- Dejan Likar na poletnih igrah Specialne olimpijade v Šanghaju doseže 1. mesto v plavanju na 25 metrov prosto ter 2. mesto na 50 metrov prosto in 4 x 50 metrov prosto.
- Center organizira 1. igre MATP ljubljansko-dolenjske regije.
- Sodelovanje v projektu Act Well – Usposabljanje odraslih oseb s posebnimi potrebami s pomočjo različnih zvrsti umetnosti.
- V sodelovanju s Hišo sonca sta bila izdana dva koledarja, prvi s tematiko konja s fotografijami Joca Žnidaršiča in risbami uporabnikov, drugi pa s fotografijami uporabnikov Deana Dubokovića.

2008

- Odpre se Bivalna enota Vižmarje.
- Jahalnica v Dragi dobi streho, izboljšajo se pogoji za izvajanje hipoterapije in drugih terapij s konjem.
- Organizacija 14. državnih iger Specialne olimpijade Slovenije (pokrovitelj predsednik, dr. Danilo Türk).
- Center pridobi znak EKO šole in EKO zastavo.
- V sodelovanju z Lions klubom Ljubljana je izdan koledar (fotografije Joca Žnidaršiča in oblikovanje Miljenka Licula).

- Uporabniki centra so likovno opremili knjigo Vlaste Nussdorfer Naši obrazi.
 - Ob koncu leta je v institucionalnem varstvu 347 oseb in v dnevnem varstvu 58.
- 2009**
- Obnovijo se bivalni prostori v Dragi, uredi maneža in prostor za delo z živalmi.
 - V Šiški se uredi prostor za VDC.
 - V Domu Škofljica se s pomočjo sponzorjev in donatorjev menja streha.
 - Sodelovanje v različnih projektih: NEWS, ECC, P2i, FOCAL, Tranzicijski program za mladostnike, ki so vključeni v PP VIZ (vsebine projektov obsegajo usposabljanje zaposlenih, inkluzijo in integracijo, razvijanje ustvarjalnosti oseb z motnjami).
 - S pomočjo donatorjev Lions kluba Ljubljana BE Vižmarje dobi nov kombi.
 - Dobrodelni koncert na pobudo staršev Doma Barje (zbirajo se sredstva za nabavo kombija za to enoto)
 - Center v sodelovanju z Občino Ig organizira 1. rekreacijski tek in hojo ob ribnikih v Dragi.
 - Center organizira 7. državne športne igre MATP v okviru SOS na Igu.
 - Vključenih je 366 oseb z motnjami.
- 2010**
- Novost je kreativno umetniški program Art VDC.
 - Samozagovorniki se udeležijo srečanja Evropskega združenja samozagovornikov (Inclusion Europe).
 - Zdravstvena služba pripravi navodila za ukrepanje ob spremenjenem zdravstvenem stanju otrok.
 - Izdan je strokovni priročnik *Težave v vedenju kot izziv*.
 - Sodelovanje v mednarodnih projektih (News, ECC, Focal, P2I ...)
 - Premiera dokumentarnega filma *Nevidni* (Aleš Košir in Mirko Simić), v katerem nastopajo uporabniki centra: Blaž, Branko, Darinka, Davorin, Peter in Janez; po premieri je okrogla miza Osebe s osebnimi potrebami in mediji.
 - Na povabilo EU poslanca Lojzeta Peterleta predstavijo film v Bruslju.
 - Center v sodelovanju z Občino Ig organizira 2. rekreacijski tek in hojo ob ribnikih v Dragi.
 - Število otrok in mladostnikov je 171, od tega 65 dnevno; število odraslih 177; v VDC jih je 88.
- 2011**
- Reorganizacija dela: spremeni se sestava stanovalcev po domovih (v Domu Breza so predšolski in šoloobvezni otroci, v Domu Višnja mladostniki, v Domu Češnja uporabniki z vedenjskimi in čustvenimi težavami).
 - Zaključi se raziskava Otrok s posebnimi potrebami in žival (kako terapija s pomočjo konja izboljšuje kvaliteto življenja uporabnikov); izide priročnik o terapevtskem jahanju *Konj, s konjem – na konju*.
 - Začne se sistematično spodbujanje starejših uporabnikov za čim bolj samostojno življenje (vključeni so tudi v evropske projekte (Focal, Grundtvig ...)).
 - Blaž Kužnik se udeleži kongresa samozagovornikov na Portugalskem.
 - V okviru projekta E-Qualin se spodbuja vključevanje uporabnikov v odločanje, pripravljajo se gradiva v lahko berljivi in razumljivi obliki.
 - Center je koordinator mednarodnega projekta Izobraževanje in usposabljanje mladih ljudi z motnjami v duševnem razvoju za delo na kmetiji.

- Peter Prokofjev osvoji bronasto medaljo v teku na 400 metrov in srebrno medaljo v suvanju krogle na Specialni olimpijadi v Grčiji.
- V sodelovanju z Občino Ig je organiziran 3. rekreacijski tek in hoja ob ribnikih v Dragi.
- Sklep Vlade RS o spremembah in dopolnitvah Sklepa o preoblikovanju Centra za usposabljanje in varstvo Dolfke Boštjančič v javni socialno varstveni zavod:
 1. Sedež centra je Draga 1, 1292 Ig
 2. Dopolnjen seznam dejavnosti

- 2012**
- Odpre se gostilna Druga violina na Starem trgu v Ljubljani – možnost učne prakse in zaposlitve oseb s posebnimi potrebami.
 - V okviru mednarodnega družbeno odgovornega projekta IMEX Challenge so prostovoljci s pomočjo Čebelarske zveze Slovenije v Dragi postavili učni čebelnjak, uredili učno pot in priredili učbenik in delovni zvezek v lahko berljivo obliko.
 - Uporabniki VDC Ribnica so sodelovali z Vrtcem Ribnica v projektu *Jaz, ti, mi vsi skupaj* (kreativne delavnice, folklorni plesi).
 - V okviru projekta Leonardo da Vinci sta se dva uporabnika udeležila usposabljanja za delo v gostinstvu v Veliki Britaniji.
 - Vključitev v mednarodni projekt INVEST (Inclusive Vocational Education and Specialised Tailor – Made Training): spodbujanje inkluzivnega izobraževanja dijakov s posebnimi potrebami in možnostjo zaposlovanja na trgu dela.
 - Center v sodelovanju z Občino Ig organizira 4. rekreacijski tek in hojo ob ribnikih v Dragi.
 - Center pridobi evropski certifikat kakovosti v socialnem varstvu E-Qualin.

- 2013**
- V okviru centra začne delovati nova enota Mavrica, s programom za odrasle s pridobljeno možgansko poškodbo; otvoritev novih prostorov na Verovškovi (VDC Mavrica).
 - Delovati začne Dnevni center Draga.
 - VDC Ribnica se preseli iz Lepovč (Yaskawa Ristro d. o. o.) v nove prostore (Cesta na Ugar 11).
 - Stanovalka BE Ribnica se s sinom preseli v najemniško stanovanje v Ribnici – s podporo strokovnih delavcev centra in CSD Kočevje (1. uporabnica, ki živi sama s svojim otrokom).
 - Center gosti 8. abilimpiado (15 ustvarjalnih disciplin na temo Žabja svatba; okrogla miza na temo Partnerstvo in poroka).
 - Igralska skupina centra v sodelovanju z dramsko igralko Natašo Tič Riljan in plesno pedagoginjo in koreografinjo Jasno Knez ustvari gledališko predstavo in se predstavi na festivalu Tantadruj (ki je po daljšem premoru spet zaživel) v Mestnem gledališču v Ljubljani.
 - Načrt obravnave otrok s posebnimi potrebami v predšolskem obdobju v CUDV Draga; priprava smernic za interdisciplinarno delo z družino in načrt dela z zaposlenimi.
 - Vključitev v projekta JOB 4 ME (Delo zame – zaposlovanje odraslih s posebnimi potrebami) in Zero Barrier (Brez ovir – razvoj veščin za delo v gostinstvu).

- ECC izobraževanje za vodstvene delavce; izdaja priročnika, preveden v jezike 12 evropskih držav; izvedba izobraževanja za zaposlene iz centra in partnerskih ustanov v Sloveniji.
 - Izdan je priročnik *Taktilne igre* Dolores Turičnik in Žiga Bižala (za osnovno gibalno in glasbeno izražanje).
 - Izide priročnik *Športna dejavnost otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami* – v sodelovanju s Fakulteto za šport.
 - Organizacija 10. državnega turnirja v balinanju ob 50. obletnici Zveze Sožitje.
 - V sodelovanju z Občino Ig je organiziran 5. rekreacijski tek in hoja ob ribnikih v Dragi.
 - V okviru projekta Medijski angažma mladih je posnet dokumentarni film *Pri našem delu*, v katerem ima osrednjo vlogo Blaž Kužnik (delo v Drugi violini).
 - Film je pozneje večkrat nagrajen, že 2014 na filmskem festivalu v New Yorku.
 - Število otrok in mladostnikov je 166, od tega jih je v dnevnem varstvu 76; odraslih 197; VDC 88; Mavrica 62.
 - Realiziranih je 86 kratkotrajnih in začasnih sprejemov (od leta 1985 skupno 1164 začasnih sprejemov).
- 2014**
- VDC se s Poljanske v preseli v BTC (otvoritev), dvorana 7, Šmartinska c. 152
 - Organizacija okrogle mize v Mestnem muzeju v Ljubljani na temo: *Institucija: dom ali prisila?*
 - V sodelovanju z Občino Ig organizacija 6. rekreacijskega teka in hoje ob ribnikih v Dragi.
 - Skupno število uporabnikov je 447.
- 2015**
- Večina uporabnikov ima svojo ključno osebo, ki jim zagotavlja individualizirane storitve in zastopa njihove interese, kar prispeva k večji kakovosti njegovega življenja.
 - Za učence z izrazitimi čustvenimi in vedenjskimi motnjami so oblikovani tudi podporni programi s prilagojeno organizacijo dela zaposlenih – sodelovanje z drugimi strokovnimi sodelavci, predvsem s psihološko službo, ki je vsakodnevno sodelovala pri izvajanju teh programov.
 - Likovne razstave v Dragi, Ljubljani, Brdu pri Kranju; udeležba na likovnih delavnicah v Etnografskem muzeju v Ljubljani, v Koštraboni in Drugi violini, sodelovanje na likovnem natečaju Igraj se z mano.
 - Sodelovanje v programu Andragoškega centra Slovenije *Inkluzivno izvajanje izobraževalnih programov za odrasle osebe s posebnimi potrebami*.
 - Druga violina prejme certifikat odličnosti, ki ga podeljuje Tripadvisor na podlagi ocen gostov, podeljen ji je naslov ljubljanske restavracije z najlepšim vrtom (In YourPocket). Izvajajo se cateringi tako po naročilu zunanjih naročnikov (Cankarjev dom, Salus, Mini teater, Mestni muzej, DPlac ...) kot v organizaciji Centra ob večjih protokolarnih dogodkih; sodelovanje z Imago Sloveniae v projektu Poletje v stari Ljubljani; Teden Ljubljanskega jabolka, v sodelovanju z Zavodom za goszdove krašenje novoletnih smrečic ...
 - Posnet je tretji film z naslovom Druga violina, drugačnost med nami. Iz zgodbe Atife in Branka, glavnih protagonistov, je razvidno, kako nujno je vključevanje v vsakdanje življenje. Scenarij za dokumentarec Izobraževalnega programa

Televizije Slovenija je pripravila Maja Pavlin, ki je film tudi režirala in zmontirala.

- Aktivni v mednarodnih projektih INVESTT, JOB 4 ME, ZERO BARRIER, E-Qualin, IDIPOWER, EMISC, PODIUM, LIGHTS ON RIGHTS, D-LoT, AHH
- Prvo predavanje Team-Teach (usposabljanje za delo z osebami z vedenjsko čustvenimi težavami).
- V sodelovanju z občino Ig je organiziran 7. rekreacijski tek in hoja ob ribnikih v Dragi.
- Število otrok in mladostnikov je 158, od tega 70 v dnevnem varstvu; odraslih 193; VDC 88; Mavrica 65.

2016

- Stanovalci enote Mavrica se vselijo v novo Bivalno enoto Stoženska.
- Zavod je vpisan v razvid izvajalcev javno veljavnih programov vzgoje in izobraževanja za izvajanje javno veljavnih programov (1) Kurikul za vrtce v prilagojenem programu za predšolske otroke (odločba MIZŠ) in (2) Posebni program vzgoje in izobraževanja za otroke s posebnimi potrebami (odločba MIZŠ).
- Organizirana so predavanja in delavnice Team-Teach.
- Pri prvi bralni znački sodeluje 56 uporabnikov.
- Center je vključen v projekt Javne agencije za knjigo *Vključujemo in aktiviramo* (obiski več priznanih književnih ustvarjalcev, pisatelja Tone Partljič, Feri Lainšček, ilustratorji Hana Stupica, Ivan Mitrevski, Damjan Stepančič).
- Uporabniki nastopajo na prireditvah: državna glasbena revija oseb s posebnimi potrebami "Zapojmo, zaigrajmo, zaplešimo", Srečanje Orffovih skupin oseb s posebnimi potrebami, festival Igraj se z mano, festival Tantadruj.
- Udeležba na športnih prireditvah: Projekt Pet tekov za 300 nasmehov (Bolle tek na Bledu, Triglav tek na Brdu, 2. tek in pohod brez meja v Globasnici, 8. dobrodelni tek in pohod v Dragi, 21. ljubljanski maraton; kolesarski miting v Slovenj Gradcu, 7. državne vodne igre MATP, CUDV Dornava, sodelovanje s Športnim društvom Košarkarska šola Peter Vilfan ...
- Uporabniki s spremljevalci se udeležijo projekta Mirno morje.
- Center organizira 3. gledališki festival Tantadruj.
- Prenovijo se osebni načrti za odrasle.
- Izveden je 5-dnevni program ECC z izpiti za zaposlene v VDC Polž Maribor in VDC Murska Sobota.
- Uporabniki nastopijo na Modni reviji ob 4. obletnici Druge violine.
- Sodelovanje na jesenskem programu ACS »Inkluzivno izvajanje izobraževalnih programov za odrasle osebe s posebnimi potrebami«.
- Šest učencev je vključenih v projekt Botrstvo pri Zvezi prijateljev mladine.
- Mednarodni projekti: IDIPOWER, EMISC; PODIUM; idITC; D-LoT; AHH – Active, Healthy and Happy (Aktivni, zdravi in zadovoljni) ...
- Center v sodelovanju z Občino Ig organizira 8. rekreacijski tek in hoja ob ribnikih v Dragi.

2017

- Nadaljuje se izobraževanje ECC.
- Nadaljujejo se predavanja in delavnice o vedenjski problematiki (Team-Teach, Jelke van der Valle).

- Na vseh področjih dela je Center Draga uspešno opravil presojo in pridobil E-Qalin certifikat kakovosti za obdobje treh let.
- Uporabniki sodelujejo na kulturnih prireditvah: Zapojmo, zaigrajmo, zaplešimo; Srečanje Orfovih skupin; festival Igraj se z mano, festival Tantadruj; modna revija v Kopru in Ankaranu.
- Organizacija Festivala Tantadruj v Španskih boricah; dramski nastopi na prireditvi Od koliščarjev do Krpana (ob zaključku bralne značke); sodelovanje uporabnikov v gledališki predstavi Slovenska popevka v Mladinskem gledališču v Ljubljani.
- Teden vseživljenjskega učenja
- Sodelovanje na športnih prireditvah: Formaraton Ljubljana, regijske igre MATP, Pohod ob žici; Hrvatski susreti MATP, Kraljevica – Kostrena; DM tek za ženske, Ljubljana, Dobrodelni tek v Radovljici, Triglav tek, Brdo; Bolle tek, Bled; Tek in pohod brez meja, Črna na Koroškem; dobrodelni tek in pohod ob ribnikih v Dragi; Mirno morje; Ljubljanski maraton; državne igre MATP v Mariboru; Zavodske vodne igre v bazenu Fakultete za šport; pohodi PZS (na Ušte, Pivkelj, Golte) ...
- Mednarodni projekti: EMISC, PODIUM, LIGHTS on RIGHTS!; idITC; D-LoT; LL2 – Love Life 2; VITIMOB – VITIMOB; ACCESS; InclusiveTourism ... Z vključevanjem uporabnikov in zaposlenih v evropske projekte se poleg učnih priložnosti širijo možnosti za povezovanje in širitev socialnega vključevanja ne le na nacionalnem, pač pa tudi na mednarodnem nivoju. Poleg rednih načrtovanih srečanj v projektnih programih uporabnikov v procesu deinstucionalizacije so bili na izmenjavi oziroma na konferencah z zaposlenimi v tujini tudi stanovalci. Še posebno pomemben je prenos novih znanj, primerov dobrih praks in strategij dela ter odnosa do uporabnikov v našo vsakdanjo prakso neposrednega dela z odraslimi uporabniki, kar je bil eden od ključnih poudarkov našega dela. Pomembne prispevke smo podali na izobraževalnih dnevih Specialnih in rehabilitacijskih pedagogov Slovenije 2017.
- Center v sodelovanju z Občino Ig organizira 9. rekreacijski tek in hojo ob ribnikih v Dragi.
- Izveden je 5-dnevni program ECC z izpiti za zaposlene v VDC Tončke Hočevar Ljubljana, CUDV Radovljica, VDC Polž Maribor in v CUDV Draga.
- Center Draga uspešno opravi presojo in pridobil E-Qalin certifikat kakovosti za obdobje treh let.
- Sanirajo se dotrajani bivalni prostori v Domu Šiška (dnevni prostori in VDC).

2018

- Odpre se nova bivalna enota na Vodnikovi 5 v Ljubljani.
- V šolsko delo se vključi računalnikar – opravlja delo z učenci po urniku s pomočjo informacijsko komunikacijske tehnologije.
- Dejavnosti eko šole, knjižnica, nastopi (Tantadruj, Zapojmo, zaigrajmo, zaplešimo; Slovenska popevka; Kit na Plaži v Lutkovnem gledališču ...
- Športne prireditve: pohodi s Planinsko zvezo Slovenije (Ušte, Planica, Strunjan, Piran, Vrhnika); Plavalni turnir SOS Maribor; regijske igre MATP v Novem mestu; DM tek za ženske, Jamatlon, Formaraton, Tek trojk v Ljubljani, Ljubljanski maraton – promocijski tek; organizacija regijskih iger v Tacnu ...

- Teden vseživljenjskega učenja
- Študijski krožki
- Mednarodni projekti: EMISC, PODIUM, LL2 – Love Life 2, VITIMOB, ACCESS, Inclusive Tourism, CISCOS, SOFT SKILLS ...
- Izvede se 5-dnevnega programa ECC z izpiti za zaposlene v CUDV Radovljica, VDC Polž Maribor in v CUDV Draga.
- Nadaljuje se usposabljanja Team-Teach; prevede se delovni zvezek za Team-Teach (D. Cottona).
- Center v sodelovanju z Občino Ig organizira 10. rekreacijski tek in hojo ob ribnikih v Dragi.
- Center v Tacnu v Ljubljani v okviru SOS organizira 25. regijske športne igre ljubljansko-dolenjske regije.

Starši z Obale, združeni v Sklad Silva se že več let trudijo za izgradnjo doma, kjer bi zagotovili dnevno obravnavo za otroke in mladostnike in bivanje za odrasle na področju obalnih občin. Pomagali smo jim pri načrtovanju in iskanju ustreznih možnosti. Končuje se izgradnja Enote slovenske Istre, ki bo delovala na področju Debelega Rtiča, pod okriljem našega Centra. Za izgradnjo obalnega centra je Rdeči križ Slovenije dal v dolgoročni najem MDDSZ parcelo v velikosti 2500 m². Gradnja je v letu 2015 stekla in bo predvidoma zaključena v februarju 2019.

- 2019**
- Otvoritev CSIA (DIIP nov. 2006, maj 2007, junij 2007, junij 2010 – MDDSZ s sklepom potrdi; 2012 dogovor z RKS in Občino Ankaran; gradbeno dovoljenje 2014)
 - Strokovni delavci pripravijo program Pozitivne vedenjske podpore (za delo z uporabniki s hujšimi vedenjsko čustvenimi težavami). S to problematiko seznanimo MDDSZEM, Ministrstvo za šolstvo in Varuha človekovih pravic.
 - Izdan je priročnik Deana Cottona v slovenskem prevodu Kako učiti vedenje in kako ga ne učiti.
 - Uporabniki se kakor vsako leto udeležujejo kulturnih in športnih prireditev; TVU, eko šola, študijski krožki ...
 - Izveden je 5-dnevni program ECC z izpiti za zaposlene v VDC Nova Gorica in CUDV Radovljica.
 - Nadaljujejo se mednarodni projekti.
 - Na mesto v. d. direktorice je imenovana Tatjana Popović.
 - Ustanovljena je učno stanovanjska skupina v Dragi.
 - Naši uporabniki s predstavo Slovenska popevka nastopijo na državni proslavi v Cankarjevem domu.
 - Center v sodelovanju z Občino Ig organizira 11. rekreacijski tek in hojo ob ribnikih v Dragi.
 - Kvota za vključitev v VDC se poveča za 20.
- 2020**
- Vsi programi so prilagojeni: njihova realizacija je omejena zaradi ukrepov za zaježitev širjenja okužb s covidom-19 od 15. 3. 2020 do 31. 12. 2020. Pripravljen je krizni načrt za primer suma in potrjenih okužb.
 - Razpis za direktorja; za direktorico imenovana dotedanja v. d. direktorice Tatjana Popović.
 - Potrjen je Program pozitivne vedenjske podpore (za delo z osebami s hujšimi vedenjskimi in čustvenimi motnjami) in splošna navodila za pozitivno vedenjsko podporo.

- Dana je pobuda, da se eden od domov v Dragi preuredi za uporabnike s hujšimi vedenjskimi in čustvenimi motnjami, predvsem pa, da se pridobijo dodatni zaposleni za delo z njimi.
- Skupno število vključenih je 419.
- Velika obremenitev zdravstvene službe (jemanje brisov, cepljenje, prilagajanje in koordiniranje dela glede na zdravstveno stanje stanovalcev) ...
- Veliko pozornosti je namenjene reševanju vedenjskih težav, ki so zaradi epidemioloških omejitev še stopnjujejo.
- DC Novo mesto se mora izseliti iz DSO (ki potrebuje prostor zaradi covid-19), začasno mu odda prostore Društvo paraplegikov NM.
- Marsikatera dejavnost se preseli na splet, tudi Teden vseživljenjskega učenja.
- Dva mednarodna projekta CISCOS in SOFT SKILLS (nadaljevanje)
- Število otrok in mladostnikov je 156, od tega 88 dnevno; odraslih 213; VDC 133; Mavrica 62.

2021

- Večji del leta so vsi programi še vedno prilagojeni zaradi covid-19 (Krizni tim skrbi za koordinacijo dela in razporejanje zaposlenih, prilagajanje epidemiološkim razmeram in za obveščanje zaposlenih glede aktualnih navodil in priporočil MZ, NIJZ, MDDSZEM).
- Zaradi epidemiološke situacije se tudi v letu 2021 niso organizirala letovanja uporabnikov.
- Reorganizirata se DC Fužine in DC Šiška (v Fužinah VDC; selitev učencev iz Fužin v Šiško in uporabnikov programa VDC iz Šiške v Fužine).
- Izbran je nov model preverjanja kakovosti dela v socialno varstvenih ustanovah, namesto E-Qualin izbran ISO 9001 standard.
- Reorganizira se delo Druge violine.
- Reorganizira se enota OE IVO.
- Odpira se nova bivalna enota v Rožni dolini.
- DC Novo mesto se iz začasnih prostorov Društva paraplegikov preseli v nove najete prostore na Smrečnikovi ul. 60 v Novem mestu.
- V drugi polovici leta 2021 so v CUDV Draga ponovno oblikovane skupine za podporo zaposlenim.
- Strokovni svet Centra potrdi devetnajst samozagovorniških skupin, ki jih usmerja enaindvajset moderatorjev (skupine pričnejo z delom).
- Veliko časa in moči se še naprej namenja reševanju problematike oseb s hujšimi vedenjskimi in čustvenimi motnjami. V zvezi s tem so nas obiskali predstavniki MDDSZEM, ki se bolj zavzema za gradnjo nove hiše za te uporabnike, a ker bi gradnja predolgo trajala, stanje pa je tako, da so potrebne hitrejša rešitve, smo dopolnjevali DIIP za prenovo Doma Češnja oz. preureditev tega doma v specializirano enoto.
- V okviru reševanja problematike oseb s hujšimi vedenjskimi in čustvenimi motnjami smo nujno potrebovali hišo za preselitev 20 odraslih oseb iz Drage. Julija 2021 smo pridobili dodatne prostore, hišo za najem v Rožni dolini. Selitev uporabnikov se je začela oktobra 2021.
- Predsednik države gospod Borut Pahor obiše enoto BE Vodnikova.
- Druga violina: na kulinarčni prireditvi Diši po Prekmurju, na tekmovanju prekmurskih gibanic, violinska gibanica doseže 2. mesto; pri ocenjevanju priprave in prodaje prekmurske gibanice je za 1 leto podaljšan certifikat.

- Sodelovanje z BIC in šolo Janeza Levca: v Drugi violini se njihovi učenci usposabljaajo za delo v strežbi.
- Pridružimo se Skrbovin'ci, to je trgovina, skupno delo Mestne občine Ljubljana in štirih ljubljanskih varstveno delovnih centrov. Odprta je bila leta 2014, člani pa so VDC Tončke Hočevnar, VDC Želva, VDC Sonček in VDC Janez Levec. Je prostor za druženje, za razstave, promocijo in tudi prodajo ustvarjalnih in delovnih dosežkov odraslih oseb s posebnimi potrebami ali drugih še prevečkrat spregledanih socialnih skupin.
- Uredi se jahalni center: izpust za konje, ograja okoli jahalnega centra.
- Prispevek z naslovom Osebe z motnjami v duševnem razvoju je objavljen v znanstveni monografiji vseživljenjskega učenja z naslovom Izzivi inkluzije pri vseživljenjskem učenju oseb s posebnimi potrebami.
- Za pristojno ministrstvo smo v sodelovanju z drugimi CUDV-ji in VDC-ji pripravili pobudo za spremembo standardov in normativov na področju institucionalnega varstva otrok, mladostnikov in odraslih z motnjami v duševnem razvoju.
- V sodelovanju z ministrstvom smo opozarjali predvsem na velike težave pri obravnavi uporabnikov s hudimi čustveno vedenjskimi motnjami in v zvezi s tem predlagali nekatere rešitve. Tako smo pripravili DIIP za ustanovitev Specializirane enote za obravnavo omenjene skupine uporabnikov, v kateri bi s kadrovsko pomočjo poskušali obvladovati omenjeni problem.
- Z rednim usposabljanjem in ozaveščanjem zaposlenih, uporabnikov in njihovih staršev/svojcev ter spoštovanjem in upoštevanjem navodil/ukrepov smo dosegli minimalno število okuženih stanovalcev s covidom-19, še posebno pri zdravstveno najbolj ranljivih uporabnikih.
- Razstava likovnih del učenca Žana Popovića v Dragi.
- Pripravljen je Program kakovosti ISO 9001.
- Izvede se 3-dnevni program ECC z izpiti za zaposlene v CSIA.
- Nadaljujejo se aktivnosti v mednarodnih projektih CISCOS, SOFT SKILLS, Young PwDs in the Hospitality Industry.
- Na dan 31. 12. 2021 je bilo v centru 496 zaposlenih. Izobraževanja iz varstva osebnih podatkov se je udeležilo 84,3 odstotka zaposlenih. V ostala izobraževanja (ni vključeno varstvo pri delu) je bilo vključenih 18,1 odstotka zaposlenih.

2022

- Deinstitutionalizacija kot naš dolgoročni cilj ima predvsem za osebe z težjimi in težkimi motnjami in njihove svojce v naši družbi smisel predvsem kot deinstitutionalizacija institucije; za socializacijo pa je pomembno predvsem vključevanje v širše okolje in sprejemanje drugačnosti. V letu 2022 smo intenzivno delali na tem področju in iskali možnosti vključevanja naših uporabnikov v širše okolje in v njihovo matično okolje. Podatek, da je veliko manj otrok in mladostnikov vključenih v institucionalno namestitev in veliko več otrok in mladostnikov vključenih v dnevno obliko izvajanja Posebnega programa, kaže, da smo na pravi poti. Naši uporabniki živijo v manjših hišah, v stanovanjskih in bivalnih enotah na 18 lokacijah. Deinstitutionalizacija je proces, ki se ne more spremeniti čez noč, potrebno je tudi upoštevati značilnosti in potrebe naših uporabnikov. Odvisna je od politike, širše javnosti, podpore, financiranja, značilnosti vključenih uporabnikov ... Pri vsem tem se moramo zavedati, da morajo vsi uporabniki s tem dobiti nekaj boljšega, nekaj, kar

ustreza njihovim potrebam. Na temo deinstitucionalizacije v zavodih smo sodelovali v različnih skupinah, na okroglih mizah, predavanjih, posvetih na MDDSZEM, Socialni zbornici.

- V letu 2022 na pobudo MDDSZEM skupaj z Zavodom za šolstvo intenzivno sodelujemo pri prenovi Posebnega programa vzgoje in izobraževanja. To delo je uspešno zaključeno. Dobimo prenovljen Posebni program vzgoje in izobraževanja oseb z zmerno, težjo in težko motnjo v duševnem razvoju, ki vključuje naše otroke in mladostnike vse dneve v letu, vse vikende in počitnice. Novost so pedagoške dejavnosti, ki se izvajajo v popoldanskem času, v času vikendov in počitnic.
- Direktorica sodeluje v Delovni skupini za pripravo predlogov nadgradnje področja obravnave oseb po pridobljeni možganski poškodbi ali okvari (MDDSZEM).
- Spet deluje Informacijska pisarna samozagovornikov (med epidemijo zaprta). Srečanja samozagovornikov so potekala v okviru urnikov delovnih enot. Na daljavo so bili organizirani sestanki predsednikov samozagovorniških skupin, na katerih so urejali svoj položaj na področju življenja in dela ter družbenega delovanja.
- V CUDV Draga je bil že pred leti zasnovan izobraževalni center SOVA. Na podlagi preteklih izkušenj in pridobljenega znanja smo v letu 2022 ustanovili Učni center SOVA, ki od nastanka naprej razvija in izvaja programe usposabljanja ter učenja za odrasle uporabnike po 26. letu, starše/svojce in zaposlene.
- Žan Popović razstavlja svoje risbe v Pionirskem domu v Ljubljani.
- Za prve naloge in izkušnje učencev v strežbi se odpre »Kavarnica posebne sorte« v prostorih DC Draga.
- Pri dejavnostih pohodništva starejši učenci pridobijo bronasto značko (planinski dnevniki in Planinec).
- Vsi učenci razen ene mladostnice se udeležijo šole v naravi (Dragonja, Pineta, Senožče, Zreče).
- Prizadevalnje za ohranitev ambulantne dejavnosti na primarnem nivoju za osebe z motnjo v duševnem razvoju in nadaljevanje specialistične dejavnosti na področju nevrologije in psihiatrije, ki sta se v dolgoletni praksi izkazali kot najbolj potrebni.
- Oktobra se začnejo adaptacijska dela za prenavo Doma Češnja za specializirano enoto.
- Spremljanje in sodelovanje pri aktivnostih na področju dolgotrajne oskrbe: opozarjanje na naše uporabnike in njihove potrebe, in na nujnost celostnega pristopa k temu problemu (v različnih skupinah, na okroglih mizah, predavanjih, posvetih na MDDSZEM, Socialni zbornici, Ministrstvu za zdravje, v SOUS-u, aktivih CUDV-jev in Skupnosti VDC-jev).
- Nadaljujejo se aktivnosti centra SOVA in sodelovanje v mednarodnih projektih (TVU, ŠK, predavanja, delavnice itn. za uporabnike, starše, zaposlene).
- Druga violina: v tem letu ponudimo možnost delovne prakse uporabnikom, ki bodo v kratkem zaključili šolanje (Draga in BIC); spet srebrno priznanje za prekmursko gibanico; letos prvič sta v Drugi Violini na 3-tedenski praksi dve študentki francoske šole Maison Familiale Rural of Périgueux, v okviru programa Erasmus+ Mobility.

- Izvede se 5-dnevni program ECC z izpiti za zunanje udeležence VDC Tončke Hočevar – Hotel M v Ljubljani in dvakrat 3-dnevni z izpiti v CUDV Draga.
- Izvedejo se študijski krožki z naslovi: Spoznavajmo svet, Skupaj gre lažje in Zdrav življenjski slog (rezultat – ljubljanski maraton).
- Delovni terapevti sodelujejo na 10. Kongresu delovnih terapevtov Slovenije s prispevkom S podporno tehnologijo do večje vključenosti v aktivnosti.
- V času TVU je organiziranih 6 dogodkov v povezavi z lokalno skupnostjo in drugimi organizacijami.
- Program Pozitivne vedenjske podpore za starše in zaposlene v enotah CUDV Draga.
- Prispevek na Letnem posvetu o izobraževanju odraslih 2022 Slovenije z naslovom Veživiljenjsko učenje odraslih s posebnimi potrebami (Portorož).
- Sodelujemo na mednarodni strokovno znanstveni konferenci ob 75. obletnici Centra za rehabilitacijo Zagreb s prispevkoma Novi pristupi u učenju I odgoju djece s intelektualnim teškočama in Uključivanje I cjeloživotno učenje odraslih osoba s intelektualnim teškočama.
- Sodelujemo na nacionalnem posvetu v organizaciji SOUS-a in Društva SRP v Divači (Famlje) s pripravo posveta in tremi prispevki z naslovi Izkušnja staršev (gospa Joži Grom), POtrebe oseb z motnjami v duševnem razvoju in kadrovske potrebe in Programi učenja za odrasle z motnjami v duševnem razvoju po 26. letu starosti – Analiza raziskave.
- Tradicionalno sodelovanje na Festivalu za 3. Življenjsko obdobje in v sklopu tega sodelovanje na okrogli mizi Kadrovske izzivi na področju SV dejavnosti.
- Objavljen prispevek v Glasilu Občine Škofljica: Petnajst let BE Barje in v Glasilu občine Ig: Planinstvo za invalide.
- S kratko predstavitevijo in stojnico se Druga Violina predstavi na zaključku projekta “Prostor za vse” na Ljubljanskem gradu. Projekt “Spodbujanje socialne vključenosti otrok in mladih s posebnimi potrebami v lokalno okolje”
- Razstava izdelkov VDC Ribnica v Rokodelskem centru Ribnica in v vrtcu Ribnica; razširi se integrirana zaposlitev (sodelovanje z Logesom, Pro Hortom, Filcom, Pantehom), kooperantska dela (Idea les, Sidarta, Patris health), organizirajo se dobrodelni projekti (zbiranje stvari za zavetišče Gmajnice, za Anino zvezdico itn.).
- Center v sodelovanju z Občino Ig organizira 12. rekreacijski tek in hojo ob ribnikih v Dragi.

2023

- Ustanovljeno je novo Ministrstvo za solidarno prihodnost in prevzame vlogo ustanovitelja.
- Predstavljena je vizija deinstitucionalizacije socialnega varstva v Sloveniji.
- Za proces deinstitucionalizacije je bila zelo poučna strokovna ekskurzija na Danskem, ki smo se je udeležili med 21. in 24. majem 2023 in se seznanili z izsledki projekta Osebe z motnjami v razvoju in demenca (predavanje), v Centru za invalidnosti so nam predstavili področje bivanja in zaposlovanja oseb z motnjami; obiskali smo stanovanjsko skupino zasebne neprofitne organizacije (19 domov za različne kategorije uporabnikov).

- Na temo deinstitucionalizacije nas obiščejo predstavniki Socialnega inštituta in Ministrstva za solidarno prihodnost.
- Na Ministrstvu za šolstvo pripravijo Pravilnik o izvajanju posebnega programa vzgoje in izobraževanja.
- Večja skupina zaposlenih se udeleži izobraževanja za model WKS; Willem Kleine Schaars je razvil metodo, po kateri lahko vsak, ne glede na omejitve, sam odloča o svojem življenju v smislu večje neodvisnosti, samoodločanja in osebne odgovornosti.
- Končana je adaptacija Doma Češnja za 12 otrok in mladostnikov s čustveno vedenjskimi motnjami iz centra + 4 nameščene po sklepu sodišča.
- Prispevek na mednarodnem zoom posvetu z naslovom Vključenost in raznolikost – Učenje s pomočjo podporne tehnologije v organizaciji ACS.
- V Domu Višnja se uredijo prostori za skupino odraslih z vedenjskimi in čustvenimi motnjami.
- Realiziranih je 31 kratkotrajnih sprejemov, večinoma učencev iz dnevnih centrov.
- Sodelujemo v posvetovalnem telesu MSP za dolgotrajno oskrbo.
- Med dejavnostmi učnega centra SOVA je tudi več predavanj (dr. Leonida Zalokar – osebnostne motnje, dr. Urška Lunder – paliativa, dr. Zoran Milivojević – stres, konflikt, sreča, dr. Andreja Poljanec – odnosi, dr. Nataša Prebil – zobozdravstvena preventiva za osebe z motnjami).
- Potrjena je prijava in udeležba na mednarodnem Erasmus+ kontaktnem seminarju TCA.
- Jeseni mednarodna izmenjava: enotedenski obisk uporabnikov in zaposlenih v organizaciji Lebenshilfe v Nemčiji v Kölnu.
- Predstavitev prispevka Inkluzije odraslih s posebnimi potrebami na prireditvi Izobraževanje odraslih v Cankarjevem domu v Ljubljani (uporabnik in mentorica).
- Predstavimo prispevek Izzivi inkluzije za odrasle osebe s posebnimi potrebami na Filozofski fakulteti v Ljubljani v okviru ACS.
- Organizirana so predavanja za starše/zaposlene – Odraščanje oseb s PP, Osebe s PP v socialnem varstvu, Težave na področju senzorne integracije, Program PVP.
- Predstavljen je program Pozitivne vedenjske podpore v CUDV Črna na Koroškem, CUDV Radovljica, CIRIUS Vipava.
- Organizirajo se delavnice/usposabljanje za uporabnike: Program Soft Skills, Kako podpreti posameznika s pomočjo podporne tehnologije, kuharske delavnice, Preventivno zdravstvo, Gong – zvočna kopel ...
- Cmeplus potrdi našo prijavo na projekt KA1 Mobility Vseživljenjsko učenje in vključevanje odraslih oseb z motnjami v duševnem razvoju.
- Med TVU je organiziranih 10 dogodkov na različnih lokacijah v sodelovanju z lokalnimi skupnostmi.
- Nadaljujejo se študijski krožki.
- Realiziranih je 31 kratkotrajnih sprejemov (potrebe so večje, a je premalo kadra, tudi financiranje ni urejeno).
- Center v sodelovanju z Občino Ig organizira 13. rekreacijski tek in hojo ob ribnikih v Dragi.
- Število vključenih otrok in mladostnikov je 161, od tega 99 dnevno; 222 odraslih; VDC 141; Mavrica 58.

2024

- Žan Popović razstavlja na Pedagoški fakulteti v Ljubljani.
- Aprila zaseda svet uporabnikov; izvolijo za predsednico Ano Novak, za podpredsednika Blaža Pirmana in za tajnico sveta Hano Pšenica.
- Aktivnih je 6 samozagovorniških skupin.
- Peti junij je izbran za dan samozagovornikov (prireditve v Dragi, povabljeni samozagovorniki iz drugih zavodov).
- Zaposlenih se usposablja po programu ECC v CUDV Draga.
- Študenti medicine izvedejo 3 delavnice prve pomoči.
- Usposabljanje zaposlenih in staršev po programu Pozitivne vedenjske podpore v različnih organizacijah izven centra v CIRIUS Vipava, CUDV Radovljica, VDC Vipava, VDC Ajdovščina.
- Obisk v okviru projekta FSD »Preobrazba varovanih oddelkov v skupnostne oblike oskrbe odraslih in otrok z oviranostmi« (ogled specializirane enote).
- Udeležimo se *Posveta o dolgotrajni oskrbi – Med politiko in izvajalci ter uporabniki in svojci* v Državnem svetu.
- Uvaja se ISO standard (program kakovosti v socialnem varstvu).
- V okviru delovne skupine za kombinirane motnje pri MSP se pripravljajo smernice za delo z osebami z motnjami v duševnem razvoju in čustveno vedenjskimi motnjami.
- Sodelujemo v delovni skupini MSP za nadgradnjo storitve pomoč na domu in v pilotnem projektu za podporo družinam v domačem okolju (ugotavljanje potreb in načrtovanje storitev).
- Organizirajo se predavanja in delavnice dr. Leonide Zalokar in Bruna Šimleše.
- Izvede se 3-dnevni program ECC z izpiti za zaposlene v CSIA in v CUDV Draga.
- Predavanja za starše: program PVP, Povezovalna komunikacija.
- Predstavimo prispevek Program pozitivne vedenjske podpore v Banja Luki na »IX Međunarodni naučni konferenciji« na področju »društvenih deviacij«.
- Za dva tedna prideta na obisk dveh študentk iz organizacije Lebenshilfe, Nemčija.
- Varuh človekovih pravic obišče 5 enot centra v okviru Državnega preventivnega mehanizma.
- Začne se pilotni projekt NAREDIM, RAZVESELIM (sodelovanje z ZPKZ Ig).
- Druga violina za svojo prekmursko gibanico prejme zlato priznanje Društva za promocijo in zaščito prekmurskih dobrot.
- Nadaljuje se je razprava o deinstitucionalizaciji, nesorazmerju med novimi smernicami (več stanovanjskih enot za manj oseb z nespremenjenim normativom in ob pomanjkanju kadra); ustavljajo se investicije in pridobivanje novih prostorov, čeprav veliko ljudi čaka na sprejem; nadaljuje se usmerjanje v institucionalne programe, vse večje so potrebe po nujnih sprejemih.